

Sygn. akt V CSK 313/10

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z powództwa T. I. s.r.o. w P.
przeciwko F. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T.
o uznanie czynności za bezskuteczną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 kwietnia 2011 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 18 marca 2010 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanej F. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T. od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 30 października 2009 r., którym uznana została za bezskuteczną w stosunku do powódki T. I. s.r.o. w P. umowa sprzedaży przedsiębiorstwa, w skład którego wchodziły działki użytkowe nr 1029/64 i 2031/68 o łącznej powierzchni 5,0366 ha, położone w obrębie U., zawarta pomiędzy dłużnikiem Czesławem T. a pozwaną w dniu 28 września 2006 r., celem zaspokojenia wierzytelności powódki wynikającej z prawomocnego wekslowego nakazu zapłaty z dnia 13 sierpnia 2004 r., sygnatura Sm 249/2004-22 wydanego przez Sąd Okręgowy.

Ustalenia faktyczne i rozważania prawne, będące podstawą tego wyroku przedstawiały się następująco:

Nakazem zapłaty z dnia 13 czerwca 2004 r. wydanym przez Sąd Okręgowy Czesław T. i V. s.r.o. w H. zostali zobowiązani do zapłaty na rzecz GE Capitol Banku kwoty 67537738,56 koron czeskich z odsetkami i kosztami postępowania. Umową z dnia 5 kwietnia 2006 r. Bank GE Capitol scedował wierzytelność objętą tym nakazem zapłaty, w rozmiarze 42431825,62 zł, na rzecz PMS P. AS, od którego nabyła ją powódka. Czesław T. prowadził w T. działalność gospodarczą pod firmą V. T. W marcu 2004 r. zostało wszczęte w stosunku do niego postępowanie upadłościowe z możliwością zawarcia układu. Bank GE Capitol zgłosił w dniu 27 września 2004 r. wymienioną wierzytelność do postępowania upadłościowego, ale nadzorca sądowy odmówił wpisania jej na listę wierzytelności, uznając że nie jest związana z prowadzoną przez upadłego działalnością gospodarczą w ramach przedsiębiorstwa V. T. Bank cofnął złożony sprzeciw. Postępowanie upadłościowe zostało zakończone w dniu 5 czerwca 2006 r., po uprzednim zatwierdzeniu przez Sąd układu zawartego przez upadłego z wierzycielami, którym zredukowano wierzytelności o wysokości przekraczającej 10000 zł o 20 %. Prowadzone w stosunku do dłużnika postępowania egzekucyjne w okresie do stycznia 2007 r., od 26 marca 2007 r. do 9 stycznia 2008 r. oraz następnie wszczynane w latach 2008 i 2009 były bezskuteczne. W dniu 28 września 2006 r. Czesław T. zawarł z pozwaną umowę sprzedaży przedsiębiorstwa

„V. T.” pod warunkiem, że Bank Handlowy, posiadający zabezpieczenie hipoteczne w rozmiarze 18854638 zł oraz przewłaszczenie urządzeń technicznych, otrzyma spłatę należności i zwolni te zabezpieczenia. Zadłużenie zbywcy wobec Banku wynosiło 20646927,61 zł i zostało spłacone jednorazowo ze środków pochodzących ze sprzedaży przedsiębiorstwa. Część ceny w wysokości 4373699,62 zł przeznaczona została na spłatę wierzycieli układowych, a kwota 3170000 zł na zadłużenie wobec ZUS. Pozostała część, w wysokości 12000000 zł, miała być przekazana Czesławowi T. Kwotę 8000000 zł pozwana wpłaciła na jego rachunek bankowy w dniu zawarcia umowy i pobrana została przez pozwanego w dniach 5 i 6 października 2006 r. W ramach prowadzonego na wniosek powódki postępowania egzekucyjnego komornik dokonał w dniu 6 października 2006 r. zajęcia wierzytelności Czesława T. z tytułu zapłaty ceny za przedsiębiorstwo, ale nie otrzymał od pozwanej informacji dotyczącej banku i rachunku bankowego dłużnika, na który przekazana została część ceny, jak też należności, obejmujących dwie kolejne raty, które zgodnie z umową miała przekazać zbywcy w dniach 31 października i 20 listopada 2006 r. Przed terminem zapłaty trzeciej raty pozwana złożyła oświadczenie dłużnikowi o potrąceniu własnej wierzytelności, chociaż jej należności nie były wymagalne i nie wzywała dłużnika do zapłaty. W dalszym ciągu nie została zapłacona na rzecz powódki kwota 40840525,26 zł, a prowadzone postępowanie egzekucyjne nie odniosło rezultatu. Działania pozwanej umożliwiły dłużnikowi usunięcie spod egzekucji przekazanych mu sum. Ponadto zaniechała ona, mimo dokonanego zajęcia, wypłacenia komornikowi drugiej raty oraz spowodowała bezskuteczność wypłaty trzeciej raty, wykorzystując krótki okres utraty mocy prawnej zajęć egzekucyjnych. Kontaktowała się z dłużnikiem, nie ujawniając jego miejsca pobytu i sposobu z nim kontaktu, innym podmiotom. Do chwili obecnej nie jest znane miejsce pobytu dłużnika. Pozwana należy do struktur korporacji M. International, kierowanych przez grupę C. International. Już w 2004 r. ta grupa wiedziała o zadłużeniu Czesława T. dotyczącemu wierzytelności powódki, jak też ujawnione zostało ono w ramach postępowania upadłościowego. W umowie zawarto zapewnienie zbywcy, że zwolni nabywcę od odpowiedzialności łączącej się z zobowiązaniami Spółki V. w Czechach. Opracowany raport o sytuacji sprzedawcy przedsiębiorstwa związany był z obawą odpowiedzialności za jego zobowiązania na

terenie Czech. Nie było przeszkód do poczynienia ustaleń dotyczących rzeczywistej wysokości zadłużenia sprzedawcy. Określona w umowie cena sprzedawanego przedsiębiorstwa w wysokości 40190627,23 zł zezwalała na spłatę również wierzytelności powódki w kwocie 5781416,99 zł, nawet z odsetkami. Starania powódki o zaspokojenie się z nabytego przez pozwaną przedsiębiorstwa, w oparciu o art. 55⁴ k.c., również się nie powiodły, jej wniosek o nadanie klauzuli wykonalności nie został uwzględniony.

Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, że żądanie powódki spełnia przesłanki przewidziane art. 527 § 1 k.c., do których należy pokrzywdzenie wierzyciela, jeżeli wskutek podjętej czynności prawnej przez dłużnika i osobę trzecią uzyskała ona korzyść majątkową, świadome działanie dłużnika pokrzywdzenia wierzyciela oraz wiedza o tym osoby trzeciej lub możliwość dowiedzenia się, przy zachowaniu należytej staranności. Przesłanki te oceniane są według stanu na dzień zaskarżenia czynności dłużnika i osoby trzeciej, a stan niewypłacalności istnieć musi tak w czasie zaskarżania czynności, jak i orzekania. Świadomość dłużnika pokrzywdzenia powódki wynika z jego działań i zachowań, do których należy niekwestionowanie istnienia zobowiązania, niedokonanie żadnej wpłaty na poczet tego zadłużenia, podjęcie czynności ukierunkowanych na wyzbycie się przedsiębiorstwa, wiedza o nieumieszczeniu wierzyciela w spisie wierzycieli w postępowaniu upadłościowym, oraz na „liście płac” w zawartej umowie, jak również opóźnianie czynności egzekucyjnych, umożliwiające mu podjęcie sum wpłaconych przez pozwaną oraz czynienie przeszkód w prowadzeniu skutecznej egzekucji. Stan niewypłacalności dłużnika jest rzeczywisty, a nie ma podstaw do przyjęcia, że w jego majątku pozostały środki umożliwiające zaspokojenie powódki, czy też, że uzyskane od pozwanej środki przeznaczył na zaspokojenie wierzycieli. Nie ma znaczenia zachowanie wierzyciela w toku postępowania upadłościowego. Nieobjęcie powódki listą wierzytelności w postępowaniu układowym nie oznacza, że po jego zakończeniu nie mogła ona domagać się zaspokojenia w oparciu o posiadany tytuł wykonawczy, skoro do zawarcia umowy doszło po zakończeniu postępowania upadłościowego. Powódka wykazała, że pozwana mogła, przy dołożeniu należytej staranności, dowiedzieć się, że działanie dłużnika ma na celu pokrzywdzenie wierzyciela. Czesław T. na

spotkaniu z Bankiem GE Capitol w dniu 19 sierpnia 2004 r. poinformował go, że prowadzi negocjacje ze Spółką M. C. E. G. na temat sprzedaży fabryki V. T. w Polsce, które miały doprowadzić do zawarcia umowy sprzedaży do 10 września 2004 r. Bank GE Capitol pismem z dnia 20 września 2004 r. poinformował Spółkę M., że dotarły do niego wiadomości dotyczące zbycia przedsiębiorstwa przez Czesława T., który jest jego dłużnikiem, a posiadany przeciwko niemu tytuł sądowy będzie podstawą domagania się ochrony praw wierzyciela. Z uwagi na to, że koncern M. posiadał 100 % udziałów w pozwanej Spółce, której umowa sporządzona została w dniu 13 września 2004 r., to brak wiedzy na temat zadłużenia Czesława T. zarządu tej Spółki nie ma znaczenia, zwłaszcza że nie była ona w stanie z własnych środków sfinansować transakcji, a zatem musiały one pochodzić z konta Spółki Grupy z siedzibą w Wiedniu. Raporty dotyczące dłużnika sporządzane były przez Spółkę A. S. CMBH z grupy M., zaś z informacji internetowej wynika, że oddział koncernu M. C. International poprzez utworzony F. nabył zakład V. w T. Pozwana nie wykazała, czy zabiegała o pełną wiedzę dotyczącą zobowiązań zbywcy, zadowolona się lakonicznym jego zapewnieniem, że zwolni ją od wszelkiej odpowiedzialności związanej z zobowiązaniami Spółki V. w Czechach. Tego zastrzeżenia nie można traktować jako przypadkowego, zwłaszcza że mimo odstąpienia od udziału w postępowaniu upadłościowym Bank GE Capitol nie zrzekł się roszczenia, a z raportu opracowanego przed zawarciem umowy zbywca oceniony został, jako osoba o niejasnych powiązaniach biznesowych, uchylająca się od jednoznacznych wyjaśnień. Za wiedzą pozwanej przemawia również jej niezgodne z prawem działanie po uzyskaniu informacji o zajęciu wierzytelności z tytułu ceny, polegające na odmowie przekazania wymaganych informacji i zablokowaniu postępowania egzekucyjnego. Nie wynika z art. 527 § 1 k.c. uwarunkowanie odpowiedzialności osoby trzeciej od pozostawiania ze zbywcą w stałych stosunkach gospodarczych.

Pozwana w skardze kasacyjnej powołała obie podstawy przewidziane art. 398³ § 1 k.p.c. Naruszenie prawa materialnego łączy z niezastosowaniem lub niewłaściwym zastosowaniem art. 527 § 1, art. 531 § 1 k.c., art. 532 k.c. w związku z art. 272 ust. 1, art. 278 ust. 1, art. 290 ust. 1 art. 295 i art. 229 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. nr 60, poz. 535 ze zm.,

dalej - p.u.n.), polegającym na uznaniu, że powódce przysługuje wierzytelność objęta wekslowym nakazem płatniczym Sądu Okręgowego z dnia 13 sierpnia 2004 r. w kwocie 68762864,35 koron czeskich, dla ochrony której czynność prawna pozwanej i dłużnika może być uznana za bezskuteczną, a powódka może prowadzić egzekucję z majątku pozwanej aż do całkowitego jej zaspokojenia. Uchybienie zasadzie równego traktowania wierzycieli układowych przez przyznanie powódce ochrony wierzytelności w pełnej wysokości jest konsekwencją błędnej wykładni i niewłaściwego zastosowania art. 527 k.c., art. 532 k.c. w związku z art. 279 ust. 1 p.u.n. Przypisanie pozwanej wiedzy lub możliwości dowiedzenia się o działaniu zbywcy z zamiarem pokrzywdzenia powódki stanowi wynik błędnej wykładni i niewłaściwego zastosowania art. 527 § 1, art. 527 § 2 k.c. w związku z art. 38 k.c., ponieważ takiej możliwości nie mieli zarówno członkowie zarządu pozwanej, jak i Spółki-„matki” M. P. A. w Wiedniu. Pominięcie przez Sąd Apelacyjny istotnej części materiału dowodowego, przemawiającego za brakiem wiedzy i możliwości dowiedzenia się o działaniu zbywcy z zamiarem pokrzywdzenia powódki, uzasadnia zarzut naruszenia art. 382 k.p.c. Skarżąca domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania lub uchylenia go i oddalenia powództwa w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Oparcie skargi kasacyjnej na podstawie objętej art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. nakłada na skarżącą obowiązek wskazania konkretnych przepisów, które zostały naruszone oraz stwierdzenia, że konsekwencje wadliwości postępowania były tego rodzaju, że kształtowały lub współkształtowały treść zaskarżonego wyroku. Przepis art. 382 k.p.c. nie stanowi samodzielnej podstawy działania sądu drugiej instancji, który w oparciu o odesłanie z art. 391 § 1 k.p.c. stosuje przepisy regulujące postępowanie rozpoznawcze. Wobec tego powołanie naruszenia art. 382 k.p.c. bez wskazania innych przepisów normujących postępowanie rozpoznawcze może mieć miejsce, jeśli wykazane zostanie pominięcie przez sąd drugiej instancji części zebranego materiału dowodowego. Zgodnie z zawartą w art. 382 k.p.c. zasadą merytorycznego rozpoznania sprawy przez sąd odwoławczy na nowo, w granicach zaskarżenia, ma on obowiązek oparcia rozstrzygnięcia na materiale dowodowym zgromadzonym przez sądy obu instancji. W przepisie tym mowa jest o materiale

dowodowym jako wszystkich środkach dowodowych, które były przedmiotem postępowania dowodowego prowadzonego przez oba wymienione sądy. Jeśli sąd drugiej instancji nie prowadził postępowania dowodowego, to podstawą jego ustaleń są dowody przeprowadzone przez sąd pierwszej instancji. Powołanie się na pominięcie jednego środka dowodowego – dowodu z przesłuchania członka zarządu pozwanej - nie może wypełniać zarzutu naruszenia art. 382 k.p.c., ponieważ w istocie zmierza do podważenia dokonanej oceny dowodów, uregulowanej w art. 233 k.p.c. Przepis ten nakłada na sąd obowiązek uwzględnienia wszystkich dowodów, okoliczności ich przeprowadzenia, określenia mocy dowodowej każdego z nich oraz podania przyczyn odmowy ich wiarygodności. Kwestionowanie prawidłowości stosowania przepisów regulujących ustalanie faktów lub ocenę dowodów jest, stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c., niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym. Niezależnie od tego podkreślić należy nietrafność pretensji skarżącej, skoro Sąd Apelacyjny, rozpoznając zarzut naruszenia art. 233 k.p.c., uznał go za nieuzasadniony i podał przyczyny tego stanowiska. Z powyższych względów zarzut naruszenia prawa procesowego nie mógł odnieść zamierzonego rezultatu.

Ochrona wierzyciela, polegająca na przyznaniu mu prawa żądania uznania za bezskuteczną wobec niego czynności prawnej, działanej przez dłużnika z osobą trzecią, w celu zaspokojenia jego wierzytelności, przewidziana art. 527 § 1 k.c., jest możliwa, po kumulatywnym spełnieniu, objętych tym przepisem przesłanek: istnienia wierzytelności, dokonania czynności prawnej przez dłużnika z osobą trzecią, pokrzywdzenia wierzyciela tą czynnością, dokonania jej przez dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, uzyskania wskutek tej czynności korzyści majątkowej przez osobę trzecią, działania osoby trzeciej w złej wierze. Obowiązek wykazania istnienia wierzytelności podlegającej ochronie obejmuje zarówno fakt przysługiwania wierzycielowi od dłużnika zaskarżalnego uprawnienia do świadczenia na jego rzecz sumy pieniężnej, jak też jej skonkretyzowania, przez określenie tytułu prawnego i wysokości. Przepis art. 527 § 1 k.c. traktuje o ochronie realnie istniejącej wierzytelności, która stanowi również podstawę do ustaleń związanych z niewypłacalnością dłużnika, czy też jego niewypłacalnością w większym stopniu. Wyznacza ona także zakres egzekucji, jaką

wierzyciel będzie miał prawo prowadzić w stosunku do przedmiotu zaskarżonej czynności, będącego własnością osoby trzeciej, realizując względną bezskuteczność dokonanego tą czynnością rozporządzenia. W odniesieniu do wierzytelności stwierdzonej tytułem egzekucyjnym istotne jest, czy wierzyciel, tak określając przedmiot ochrony, dochodzi jej w pełnym zakresie, bo nie zdołał uzyskać nawet częściowego zaspokojenia, czy też do pewnej jedynie wysokości, bo w tym upatruje swojego interesu. Nie można wykluczyć i takich wypadków, zaistniałych po powstaniu tytułu wykonawczego, które spowodują niemożność domagania się spełnienia świadczenia w pełnej wysokości. Utrwalony został w orzecznictwie pogląd, że wierzytelność, której ochrony domaga się wierzyciel powinna być skonkretyzowana przez wykazanie jej istnienia, tytułu prawnego oraz wysokości i w taki sposób określona w sentencji wyroku (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 lutego 1970 r., III CRN 546/69, OSNC 1970/10/192; uchwałę z dnia 11 października 1995 r., III CZP 139/95, OSNC 1996/1/17; wyrok z dnia 27 listopada 2003 r., III CKN 355/09, niepubl., z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, niepubl.). Stanowisko to jako przekonujące podziela Sąd Najwyższy w rozpoznawanej sprawie. W doktrynie wyrażane jest także zapatrywanie, że należy dopuścić korzystanie z ochrony paulińskiej bez ostatecznego sprecyzowania wysokości roszczeń, jeśli nie jest ona jeszcze znana, a istnieje realne niebezpieczeństwo wyzbycia się majątku przez dłużnika. Można rozważyć, w okolicznościach konkretnej sprawy, przyznanie wierzycielowi ochrony objętej art. 527 § 1 k.c., jeżeli tytuł zobowiązania dłużnika jest niewątpliwy, ale wysokości wierzytelności nie jest on jeszcze w stanie dokładnie określić, a za taką ochroną przemawia dostatecznie wykazany interes. Nie dotyczy to jednak sytuacji, w której wierzyciel dysponuje niekwestionowanym tytułem egzekucyjnym.

W wyroku Sądu Okręgowego, zaakceptowanym przez Sąd Apelacyjny, wierzytelność powódki została określona jedynie przez powołanie wekslowego nakazu zapłaty, co wskazuje na jej wysokość tym nakazem orzeczoną, chociaż powódka nabyła ją w mniejszym rozmiarze. Nie uwzględnia także oświadczeń powódki, zawartych w pismach z dnia 28 sierpnia 2008 r. i z dnia 11 lutego 2009 r. oraz postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 8 czerwca 2009 r. w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności wekslowemu nakazowi zapłaty Sądu

Wojewódzkiego w O. z dnia 13 sierpnia 2004 r., w których wysokość podlegającej ochronie wierzytelności ustalona została na niższym poziomie. Do zdarzeń, które po uzyskaniu przez wierzyciela tytułu egzekucyjnego mają wpływ na wysokość wierzytelności objętej żądaniem ochrony na podstawie art. 527 § 1 k.c., należy zawarcie układu przez dłużnika z wierzycielami w postępowaniu upadłościowym. Stosownie do art. 290 ust. 1 p.u.n. układ wiąże wszystkich wierzycieli, których wierzytelności według ustawy są nim objęte i powstały przed ogłoszeniem upadłości (art. 272 ust. 1 p.u.n.), choćby nie zostały umieszczone na liście. Poprzednik prawny powódki nie poczynił skutecznych starań o umieszczenie swojej wierzytelności na liście wierzytelności, chociaż nie należy ona do kategorii podlegających wyłączeniu, wymienionych w art. 273 i art. 290 ust. 2 p.u.n. Nie oznacza to jednak, że nie odnoszą się do niej postanowienia zatwierdzonego układu. Nie doszło jednak do utraty wykonalności, o jakiej mowa w art. 295 ust. 1 p.u.n., tytułu w postaci nakazu zapłaty z dnia 13 sierpnia 2004 r., skoro wierzyciel nie uzyskał, w jego miejsce, tytułu egzekucyjnego, jakim jest wyciąg z listy wierzytelności łącznie z wypisem prawomocnego postanowienia zatwierdzającego układ (art. 296 p.u.n.). Konsekwencje zatwierdzenia układu dla wierzytelności powódki polegają na możliwości egzekwowania jej zgodnie z redukcją wierzytelności objętą warunkami ustaleń układowych. Nierozważenie treści art. 527 § 1 k.c. w związku z przepisami Prawa upadłościowego i naprawczego stanowiło o częściowej zasadności zarzutów skargi kasacyjnej.

Skarżąca nie kwestionowała tego, że doszło do podjęcia z dłużnikiem czynności prawnej, która spowodowała przejście na jej rzecz jedynego składnika majątkowego dłużnika, co pogłębiło stan jego niewypłacalności. Uzyskała korzyść majątkową w rozumieniu art. 527 § 1 k.c., ponieważ dla wykazania tej przesłanki, wystarczające było wykazanie nabycia prawa majątkowego, które spowodowało zmianę w majątku dłużnika, prowadzącą do niewypłacalności. Kwestia rozmiaru uiszczonyj ceny ma drugorzędne znaczenie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 1999 r., I CKN 287/98, niepubl.; z dnia 1 grudnia 2006 r. I CSK 360/06, niepubl.). Rację ma skarżąca, że nie można za krzywdzącą wierzyciela uznać czynności prawnej, w następstwie której dłużnik otrzymał równoważnik sprzedanego prawa majątkowego, pod warunkiem jednak, że jest on w jego

posiadaniu lub przeznaczony został na zaspokojenie wierzycieli. Nie doszło jednak do wykazania tego zastrzeżenia, zaś ustalone przez Sąd Apelacyjny okoliczności, związane z zajęciem wierzytelności dłużnika z tytułu drugiej i trzeciej raty ceny za sprzedane przedsiębiorstwo oraz brak właściwej reakcji na kierowane przez komornika do pozwanej żądania udzielenia informacji, podlegają ocenie w odniesieniu do przesłanki złej wiary osoby trzeciej oraz istnienia związku przyczynowego pomiędzy tą czynnością a stanem niewypłacalności dłużnika oraz pokrzywdzeniem powódki. Podniesiony przez skarżącą argument przekazania dłużnikowi środków, które mógł przeznaczyć na zapłatę zadłużenia względem powódki byłby skuteczny, w razie dokonania tego w warunkach uniemożliwiających mu ukrycie lub rozdysponowanie tych środków z wyłączeniem spłaty wierzycieli. Dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia powódki, nie zamierzał dokonać zapłaty i z takim zamysłem podejmował wszystkie czynności, łącznie z ukrywaniem swojego miejsca pobytu. Kwestia wiedzy pozwanej o takich jego intencjach należy do zakresu znaczeniowego jej postawy w ramach działania w dobrej lub złej wierze, co odnosi się również do wiedzy lub możliwości dowiedzenia się, przy dołożeniu należytej staranności, o istnieniu zadłużenia. Wbrew zarzutom skarżącej nie można pominąć w ramach oceny jej postawy okoliczności związanych z wszystkimi działaniami, które były podejmowane w procesie ustalania warunków sprzedaży przedsiębiorstwa tak przez dłużnika, jak i Spółkę, która brała udział w pertraktacjach, poprzednika prawnego powódki, a następnie pozwanej. Nietrafnie skarżąca dąży do pominięcia informacji uzyskanych przed jej założeniem przez Spółkę M. C. E. G. przed jej założeniem, z uwagi na powiązania między Spółkami działającymi w ramach tej Grupy, zwłaszcza w sytuacji powołania pozwanej w celu nabycia przedsiębiorstwa i przejęcia jego profilu działalności. Wobec takich relacji i powołanych przez Sąd Apelacyjny okoliczności, odwoływanie się jedynie do wiedzy członków zarządu pozwanej, nie mogło czynić zadość wymaganiu należytej staranności. Nie miały zastosowania w rozpoznawanej sprawie przepisy art. 527 § 3 k.c. ani art. 527 § 4 k.c., a Sąd Apelacyjny mimo zwrócenia uwagi na to, że kluczowymi klientami dłużnika były Spółki działające w ramach wymienionej Grupy, zasadność powództwa oparł na art. 527 § 1 k.c.

Z powyższych względów zaskarżony wyrok podlegał uchyleniu, w oparciu o art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., a sprawa przekazaniu do ponownego rozpoznania. Na podstawie art. 108 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego pozostawiono końcowemu orzeczeniu.